

**ВИЩИЙ
АНТИКОРУПЦІЙНИЙ
СУД**

**ЗВІТ
ГОЛОВИ ВИЩОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ
ВІРИ МИХАЙЛЕНКО
ЗА 2024 – 2025 РОКИ**

**Київ
березень 2025**

I. Показники діяльності ВАКС

Загальний показник розгляду справ і матеріалів у 2024 році (11315) порівняно з показником 2023 року (10990) збільшився на 325 одиниць або на 3 %.

1.1. Показники роботи слідчих суддів ВАКС

У 2024 році на розгляді слідчих суддів перебувало 11300 справ та матеріалів, враховуючи залишок з 2023 року. Лише за 2024 рік до суду надійшло 11205 заяв, клопотань, скарг на стадії досудового розслідування Цей показник на 3,47% перевищує показник надходження цих матеріалів за 2023 рік, коли до ВАКС надійшло 10829 таких матеріалів.

Зокрема, у 2024 році до ВАКС надійшло 9372 клопотань від слідчих/детективів, прокурорів та інших осіб. За вказаний період слідчі судді розглянули 9326 клопотань, з яких 8550 – по суті вимог: у 7289 клопотаннях вимоги задовольнили, у 1218 – відмовили. Ще 776 проваджень за клопотаннями завершено без розгляду по суті вимог.

За 2024 рік на розгляд слідчих суддів Вищого антикорупційного суду надійшло 1585 скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора під час досудового розслідування. Із них 984 скарг розглянули по суті вимог: 209 скарг задовольнили, у 775 – відмовили.

З 01 січня по 01 березня 2025 року слідчі судді ВАКС розглянули 1174 матеріалів на стадії досудового розслідування, з них 950 клопотань прокурора, слідчого та інших осіб і 189 скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора під час досудового розслідування.

В порядку глави 21 КПК України (негласні слідчі (розшукові) дії) у 2025 році до ВАКС надійшло 525 клопотань, з них розглянуто 449, залишок нерозглянутих клопотань станом на 01 березня 2025 року складає 76 клопотань.

У 2024 році за результатами одноособового розгляду справ ухвалено 18 вироків, з яких 17 – на підставі угод про визнання винуватості.

З 01 січня по 01 березня 2025 року за результатами одноособового розгляду справ ухвалено 5 вироків, з яких 4 – на підставі угод про визнання винуватості та

1 – виправдувальний вирок.

1.2 Показники роботи колегій суддів ВАКС, які здійснюють розгляд кримінальних проваджень по суті пред’явленого обвинувачення

У 2024 році на розгляді колегій суддів ВАКС перебувало 375 кримінальних проваджень щодо 886 осіб. Із них 122 кримінальних провадження щодо 233 осіб надійшли до суду саме у 2024 році. Цей показник на 6% менше показника надходження кримінальних проваджень у 2023 році (130 проваджень стосовно 291 особи).

Більшість проваджень, розгляд яких здійснювався ВАКС у 2024 році, класифікуються як тяжкі й особливо тяжкі. Кількість проваджень щодо злочинів таких ступенів тяжкості у звітному періоді становила 360 або 96 % усіх справ суду. Кількість осіб, які обвинувачуються у вчиненні тяжких і особливо тяжких злочинів – 854 або 96 % усіх обвинувачених у кримінальних провадженнях ВАКС.

У 2024 році у ВАКС завершено 88 кримінальних проваджень щодо 137 осіб. Так, у 77 кримінальних провадженнях ухвалено вироки, 9 проваджень закрито, у 9 – вирішено питання про звільнення від кримінальної відповідальності за клопотанням прокурора.

Кількість вироків, ухвалених у 2024 році, на 18% перевищує кількість вироків, ухвалених у 2023 році.

З 01 січня по 01 березня 2025 року на розгляд колегій суддів ВАКС надійшло 23 кримінальних провадження. За цей період ухвалено 9 вироків (з них 6 – на підставі угод про визнання винуватості, та 1 виправдувальний вирок), 1 провадження закрито.

II. Статистична звітність суду, аналіз судової практики

2.1. Ведення та аналіз судової статистики

Згідно із Законом України «Про Вищий антикорупційний суд» ВАКС аналізує судову статистику, вивчає та узагальнює судову практику у провадженнях, віднесених до його підсудності.

У звітному періоді: - сформовано і оприлюднено на вебсайті суду вебпорталу Судова влада та офіційному вебсайті суду звіти про здійснення судочинства ВАКС (за перше півріччя 2024 року за формами №№ 1-К ВАКС, 1-О ВАКС; за 2024 рік за формами №№ 1-К ВАКС, 1-О ВАКС, 1-ПП ВАКС, 1-ЛД ВАКС, 1-ЗК ВАКС) та Базові показники роботи суду за зазначені періоди;

- проведено аналіз стану здійснення судочинства ВАКС інстанції за перше півріччя 2024 року та за 2024 рік із описом кількісних характеристик процесуальної діяльності ВАКС як суду першої інстанції;

- проаналізовано стан надходження і розгляду суддями ВАКС справ і матеріалів у 2023 та 2024 роках й сформовано аналітичну інфографіку про здійснення правосуддя ВАКС як судом першої інстанції у зазначені періоди, доведено її до відома суддів;

- підготовлено та оприлюднено інформацію щодо засуджених, виправданих ВАКС осіб та призначені їм покарання (на виконання доручення Прем'єр-міністра України від 24.06.2020 № 25469/1/1-20 щодо виконання плану заходів з виконання зобов'язань, взятих Україною перед МВФ, здійснюється щоквартально);

- щотижня, щомісяця готується оперативна статистична інформація про кількість та рух справ і матеріалів ВАКС;

- підготовлено аналітичні матеріали, інформаційні довідки про стан правосуддя в суді відповідно до доручень, запитів голови та суддів ВАКС, керівника апарату, структурних підрозділів;

- забезпечено супровід та інформаційну підтримку процесу розроблення Методики розрахунку кількості суддів ВАКС (в межах співпраці з міжнародними організаціями);

- підготовлено та передано до служби управління персоналом апарату ВАКС інформацію про результати здійснення судочинства суддями ВАКС за 2023 рік та за 2024 рік (щодо окремих суддів ВАКС) для доповнення суддівських досьє;

- підготовлено та подано до НАЗК статистичну інформацію про результати здійснення судочинства та узагальнення судової практики у 2023 та 2024 роках

(пункти 1.1.1.2.2 та 3.3.1.3.3 заходів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки).

2.2. Вивчення й узагальнення судової практики

Протягом 2024 року у ВАКС здійснювалось вивчення та узагальнення практики ВАКС та Апеляційної палати ВАКС. Зокрема:

– здійснено вивчення судових рішень слідчих суддів ВАКС, ухвалених у 2019-2023 роках, з питань зловживання процесуальними правами та складено відповідний огляд судової практики;

– опрацьовано судові рішення слідчих суддів ВАКС з окремих питань розгляду та вирішення клопотань про встановлення процесуальних строків у кримінальному провадженні. За результатами опрацювання судових рішень, ухвалених у 2019-2023 роках, складено огляд судової практики;

– вивчено та проаналізовано судову практику Апеляційної палати ВАКС за період 2019-2024 років щодо вирішення апеляційних скарг на ухвали слідчих суддів ВАКС, постановлені за результатами розгляду скарг на повідомлення про підозру. За результатами вивчення складено відповідний огляд правових позицій АП ВАКС;

– вивчено та проаналізовано ухвали Апеляційної палати ВАКС з питань оголошення особи у міжнародний розшук та ухвалення окремих процесуальних рішень щодо такої особи. За результатами вивчення судових рішень, ухвалених у 2020-2024 роках, складено відповідний огляд практики.

Крім цього, з метою забезпечення однакового застосування законодавства під час розгляду та вирішення справ апарат ВАКС забезпечував ведення:

– реєстрів скасованих та змінених судових рішень ВАКС (оновлюються щомісячно за результатами опрацювання судових рішень Апеляційної палати ВАКС та Верховного Суду);

– реєстрів кримінальних проваджень, переданих на розгляд, взятих до розгляду та розглянутих Великою Палатою Верховного Суду, Об'єднаною палатою та судовими палатами Касаційного кримінального суду Верховного Суду, з підстав, визначених статтею 434-1 КПК України (оновлюються

щомісяця). З січня 2025 року ведення зазначених реєстрів відділом припинено у зв'язку із запровадженням аналогічного ресурсу Верховним Судом.

Усі напрацювання доведено до відома суддів ВАКС та їхніх помічників для використання в роботі.

Також:

– опрацьовано вирoki ВАКС та рішення у справах про визнання активів необґрунтованими та стягнення їх в дохід держави та заповнено Моніторингову анкету Антикорупційної мережі для країн Східної Європи та Центральної Азії Організації економічного співробітництва та розвитку, яка надійшла до ВАКС в рамках реалізації 5-го раунду моніторингу України, а також заповнено анкету в рамках проекту технічної допомоги ОЕСР «Підтримка зусиль України, спрямованих на посилення боротьби з іноземним хабарництвом»;

– вивчено та проаналізовано рішення у справах про визнання активів необґрунтованими та стягнення їх в дохід держави з метою визначення стану практичного застосування суддями ВАКС частини п'ятої статті 153 ЦПК України щодо заяв про забезпечення позову. Інформацію про судову практику ВАКС доведено до відома Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

На виконання запитів Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини підготовлено сканкопії матеріалів судових справ, довідки про рух справ та інші документи у справах стосовно 3 осіб, які є заявниками у справах Європейського суду з прав людини.

На запити компетентних органів іноземних держав у справах про екстрадицію громадян України, надані у рамках міжнародної правової допомоги, підготовлено матеріали для інформування ініціаторів запитів про стан кримінальних проваджень стосовно 6 осіб.

Крім того, протягом року у ВАКС опрацьовано понад 30 законопроектів, що надходили від органів державної влади (Національного агентства з питань запобігання корупції, Міністерства юстиції України), комітетів Верховної Ради

України, тощо. Зокрема, опрацьовано надіслані комітетами Верховної Ради України (23) проекти законів України:

- № 10338 від 13.12.2023 «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо вдосконалення порядку розгляду справ Вищим антикорупційним судом»;

- № 11039 від 26.02.2024 «Про внесення змін до Кримінального процесуального законодавства України щодо оперативності кримінального провадження з дотриманням міжнародних стандартів та принципу верховенства права»;

- № 11060 від 04.03.2024 «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України щодо надсилання копій судових рішень у справах про корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення»;

- № 11130 від 27.03.2024 «Про внесення змін до статті 31 КПК України щодо вдосконалення порядку здійснення кримінального провадження»;

- № 11195 від 22.04.2024 «Про внесення змін до деяких законів України щодо механізму захисту права власності третіх осіб»;

- № 11265 від 16.05.2024 «Про внесення змін до КК та КПК України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану»;

- № 11340 від 14.06.2024 «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо підвищення ефективності укладення угод про визнання винуватості»;

- № 11365 від 21.06.2024 «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення дізнання та судового розгляду кримінальних проступків»;

- № 11386 від 28.06.2024 проект Кодексу про адміністративні проступки;

- № 11340-1 від 01.07.2024, № 11340-2 від 01.07.2024 «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу

України щодо підвищення ефективності укладення угод про визнання винуватості»;

- № 11443 від 25.07.2024, № 11443-1 від 09.08.2024 «Про внесення змін до Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо приведення у відповідність із міжнародними стандартами відповідальності юридичних осіб за вчинення корупційних кримінальних правопорушень»;

- № 11466 від 07.08.2024 «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей застосування заходів забезпечення у корупційних і пов'язаних з корупцією кримінальних правопорушеннях у період воєнного стану»;

- № 11473 від 12.08.2024 «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів щодо врегулювання порядку інформування прокурорів про виявлення активів, на які може бути накладено арешт у кримінальному провадженні»;

- № 12039 від 17.09.2024 «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення регулювання угод про визнання винуватості у кримінальних провадженнях щодо корупційних кримінальних правопорушень та кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією»;

- № 12203 від 13.11.2024 «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо уточнення питань моменту виявлення правопорушення та місця вчинення правопорушення»;

- № 12204 від 13.11.2024 «Про внесення змін до статті 90 КПК України щодо уточнення джерел доказів у кримінальному провадженні»;

- № 12367 від 30.12.2024, № 12367-1 від 08.01.2025, № 12367-2 від 14.01.2025, № 12367-3 від 14.01.2025 «Про внесення змін до КПК та ЗУ «Про прокуратуру» щодо усунення перешкод для сторін кримінального провадження у доступі до правосуддя»;

- № 12287 від 06.12.2024 «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення відповідальності та особливостей застосування запобіжних заходів за вчинення окремих корупційних і пов'язаних з корупційними кримінальних правопорушень під час дії воєнного стану»,

та органами державної влади:

– «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України щодо впровадження дієвого механізму управління активами під час позовного провадження у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави»;

– «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо підвищення ефективності укладення угод про визнання винуватості»;

– «Про внесення змін до ЗУ «Про запобігання корупції» та інших законодавчих актів України щодо встановлення відповідальності юридичних осіб за міжнародне хабарництво»;

– «Про внесення змін до КПК України та інших законів України щодо оптимізації порядку проведення окремих процесуальних дій та прийняття деяких процесуальних рішень»;

– «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо посилення судового контролю за управлінням арештованими активами».

За результатами опрацювання законопроектів підготовлено пропозиції та зауваження ВАКС щодо них, які надіслано до відповідних комітетів Верховної Ради України та розробників проектів законів. Також неодноразово взято участь у робочих нарадах, зустрічах, організованих державними органами та установами, для обговорення та узгодження питань законодавчих змін.

III. Посилення інституційної спроможності ВАКС

3.1. Скликання зборів суддів

За період з 01 березня 2024 року до 01 березня 2025 року збори суддів ВАКС відбулися 9 разів, за результатами проведення яких було ухвалено 15 рішень. Зокрема, щодо:

- визначення спеціалізації суддів з розгляду справ про визнання активів необґрунтованими та стягнення їх в дохід держави;

- внесення змін у Засади використання автоматизованої системи документообігу, зокрема, у зв'язку з набранням чинності Законом України «Про внесення змін до статті 31 Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення порядку здійснення кримінального провадження» (реєстр. №11130 від 27.03.2024);

- визначення кількості слідчих суддів і встановлення обраним суддям спеціалізації «слідчий суддя»;

- обрання делегатів на XX черговий з'їзд суддів України;

- забезпечення розміщення в будівлі суду на проспекті Берестейському, 41 у м. Києві підрозділу режимно-секретного органу для забезпечення розгляду слідчими суддями ВАКС клопотань, передбачених главою 21 КПК України. На виконання цього рішення отримано спеціальний дозвіл на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею; встановлено 4 комп'ютери та створено 4 робочих місця для виготовлення текстів секретних ухвал; фірмою ліцензіатом проведено роботу щодо технічного захисту інформації (далі-ТЗІ) в 4-х автоматизованих системах класу 1 (далі – АС класу 1); фірмою ліцензіатом проведено атестацію комплексу технічного захисту інформації (далі - КТЗІ) на об'єкті інформаційної діяльності (далі - ОІД); фірмою ліцензіатом підготовлені та відправлені до Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації документи для погодження припису на експлуатацію ОІД та активів атестації КТЗІ на ОІД, та КСЗІ на 4 АС класу 1.

3.2. Збільшення чисельності суддів ВАКС

Рішенням Вищої ради правосуддя від 26 вересня 2023 року № 930/0/15-23 визначено кількість суддів у Вищому антикорупційному суді – 63 посади, з них 21 посада суддів Апеляційної палати.

23 листопада 2023 року Вищою кваліфікаційною комісією суддів України (далі - ВККС) оголошено конкурс на зайняття 15 вакантних посад суддів ВАКС і 10 вакантних посад суддів Апеляційної палати ВАКС.

У зв'язку зі збільшенням чисельності суддів, для належного забезпечення їх роботи, збільшено штатну чисельність працівників апарату ВАКС на 127 посад: для першої інстанції – на 82 посади, для Апеляційної палати ВАКС – на 45 посад.

З огляду на повідомлення ВККС про те, що завершення конкурсу й надання рекомендацій для призначення переможців на посади суддів ВАКС будуть можливі не раніше кінця 2024 року, закінчення строку повноважень ГРМЕ посеред процедури конкурсу мало б негативні наслідки, 08 квітня 2024 року ВАКС ініціював перед Комітетом Верховної Ради України з питань правової політики (лист ВАКС № 03.12-19/30/2024) та Міністром юстиції України (лист ВАКС № 03.12-19/29/2024) питання законодавчих змін у частині строку повноважень ГРМЕ з метою належного завершення розпочатих конкурсних процедур з відбору суддів ВАКС.

04 червня 2024 року ВАКС повторно звернувся до Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та Кабінету Міністрів України щодо внесення змін до Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» щодо строку, на який утворюється ГРМЕ.

Законом України «Про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів» та Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» щодо Громадської ради міжнародних експертів» від 22.07.2024 № 11426 встановлено, що ГРМЕ продовжує здійснювати свої повноваження протягом вісімнадцяти місяців з дня набрання ним чинності.

Наразі за результатами пройдених етапів конкурсних процедур на вакантні посади суддів ВАКС як суду першої інстанції продовжують проходити відбір 2 кандидатів, на посади суддів Апеляційної палати ВАКС – усі кандидати вибули з конкурсу.

23 січня 2025 року ВККС оголошено повторний конкурс на вакантні посади суддів Апеляційної палати ВАКС, на які прийом документів від кандидатів

триватиме з 1 до 30 квітня 2025 року. Оголошення повторного конкурсу на вакантні посади суддів ВАКС як суду першої інстанції очікується.

В умовах значного розширення повноважень, порівняно з початком діяльності ВАКС, та постійного зростання навантаження на суддів ВАКС задля забезпечення належного функціонування суду, нагальним є вирішення питання проведення конкурсних процедур та реального збільшення чисельності суддів ВАКС. На цьому систематично наголошується на різних заходах, робота в цьому напрямку триває.

В межах компетенції ВАКС здійснив усі можливі дії щодо збільшення чисельності суддів, а здійснення подальших кроків щодо забезпечення конкурсного відбору суддів ВАКС належать до компетенції ВККС.

3.3. Запровадження одноособового розгляду справ судьями ВАКС

Для забезпечення належної динаміки судового розгляду кримінальних проваджень та справ у порядку адміністративного і цивільного судочинства, віднесених до підсудності Вищого антикорупційного суду, розроблено ряд законопроектів щодо запровадження одноособового розгляду судьями ВАКС деяких категорій справ.

Результатом тривалої нормотворчої роботи стало ухвалення Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до статті 31 Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення порядку здійснення кримінального провадження» від 24.04.2024 № 3655-ІХ, яким вилучено норми, що передбачали спеціальний порядок формування складу суду при розгляді справи в першій інстанції ВАКС (вимога щодо того, що всі справи розглядаються колегіально, і в складі колегії є суддя зі стажем судді 5 років). Закон набрав чинності 16.05.2024..

Проте, проєкт Закону України № 10338 «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо вдосконалення порядку розгляду справ Вищим антикорупційним судом» перебуває на опрацюванні у комітетах Верховної Ради України більше року. В умовах постійного зростання навантаження на суддів ВАКС

запропоновані цим законопроектом законодавчі зміни є важливими і актуальними для суду, а його ухвалення слугуватиме підвищенню ефективності роботи ВАКС, покращенню його процесуальної спроможності та забезпеченню належної динаміки розгляду справ. Задля сприяння якнайшвидшому прийняттю цього законопроекту ВАКС звертався до Офісу Президента України, Голови Верховної Ради України та Голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики. Робота в цьому напрямку триває.

3.4 Запобігання розширенню юрисдикції ВАКС

На виконання Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки щодо розширення підсудності ВАКС НАЗК був розроблений проєкт закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо вдосконалення процедури притягнення до відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, та деякі інші правопорушення». Цим проєктом пропонувалося віднести до повноважень ВАКС ще один додатковий вид судочинства – розгляд справ про адміністративні правопорушення.

Однак, подальше розширення кола повноважень ВАКС без підвищення інституційної спроможності призведе до негативних наслідків щодо ефективного здійснення правосуддя за вже визначеною підсудністю ВАКС.

Тому з метою попередження можливого гальмування процесу розгляду справ та негативного впливу на ефективність роботи суду, ВАКС висловив заперечення щодо цього законопроекту. Про вірогідність настання негативних наслідків неодноразово наголошувалось керівництвом ВАКС під час робочих комунікацій з представниками НАЗК, зокрема, під час зустрічей та у листуванні. Крім того, позиція ВАКС щодо розширення предметної юрисдикції ВАКС доводилась до відома Прем'єр-міністра України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та Верховного Суду.

3.5. Забезпечення ВАКС належними приміщеннями

З моменту створення ВАКС одним з найбільших викликів у його роботі є вирішення нагальної потреби забезпечення належними приміщеннями. Наразі це

питання є особливо критичним у зв'язку із прийнятим рішенням щодо збільшення кількості суддів ВАКС та проведенням конкурсу на зайняття відповідних вакантних посад суддів ВАКС.

Частина суддів ВАКС як суду першої інстанції продовжує розміщуватися в будівлі, розташованій за адресою: проспект Берестейський, 41, а інша частина – в приміщенні, розташованому за адресою: вул. Хрещатик, 42а. Крім того, судді Апеляційної палати ВАКС розміщені в будівлі за адресою: пров. Хрестовий, 4.

Будівлі, що знаходяться за адресами вул. Хрещатик, 42а, та пров. Хрестовий, 4, перебувають у тимчасовому користуванні ВАКС і не відповідають необхідним безпечним та функціональним вимогам для забезпечення діяльності судової установи, а також не можуть бути реконструйовані.

У попередні роки було опрацьовано питання щодо будівництва нового корпусу суду на земельній ділянці, розташованій по проспекту Берестейському, 41 (поряд із нині діючою будівлею ВАКС), а також реконструкції триповерхової будівлі лабораторного корпусу № 1 по вулиці Преображенській, 5/2, переданої до сфери управління ВАКС для подальшого розміщення в ній Апеляційної палати ВАКС. Організовано підготовку документації для початку будівництва та реконструкції будівель ВАКС. Однак, з огляду на повномасштабне російське вторгнення, заплановані обсяги фінансування ВАКС на дані цілі Урядом було знято повністю, а пріоритети фінансування перерозподілені для сектору безпеки й оборони.

Щодо переданого в управління ВАКС приміщення для розміщення АП ВАКС за адресою м. Київ, вул. Преображенська, 5/2, потрібно зазначити, що відповідно до висновків Технічного звіту за результатами обстеження об'єкту: «Лабораторний корпус №1 (літера Б)» дана будівля знаходиться у стані обмежено придатному або непридатному для нормальної експлуатації, тому передані будівлі потребують реконструкції.

Крім самої будівлі актуальним є питання реконструкції інженерних комунікацій для її експлуатації - вони також потребують реконструкції, зокрема, мережі тепло, водо, електропостачання, оскільки існуючі мережі давно вичерпали

свій ресурс використання.

Таким чином, за відсутності фінансування з державного бюджету реконструкція переданих будівель і споруд, а також приведення їх у стан, придатний для розміщення суддів, апарату та здійснення правосуддя, є неможливою. Відповідно, на даний час розміщення АП ВАКС за адресою: м. Київ, вул. Преображенська, 5/2 не може бути реалізоване.

Щодо питання оформлення прав на земельну ділянку під зазначеним нерухомим майном. 04 грудня 2023 року КМВА видано розпорядження № 999 «Про розробку технічної документації із землеустрою щодо поділу земельної ділянки на вул. Преображенській, 5/2 у Солом'янському районі міста Києва».

На підставі розпорядження ВАКС здійснюються підготовчі заходи для виготовлення технічної документації щодо поділу земельної ділянки та зміни цільового призначення із земель науки на землі державної установи. Зокрема, відповідно до поданих пропозицій визначено орієнтовну вартість технічної документації із землеустрою про поділ земельної ділянки, яка становить близько 100 тис. грн, та вартість проекту землеустрою щодо зміни цільового призначення із земель науки на землі державної установи – теж близько 100 тис. грн.

Однак, враховуючи ситуацію, що склалася в бюджетній сфері та відсутністю належного фінансового забезпечення, завершення поділу земельної ділянки сповільнилося.

У звітному періоді на підставі вимог відповідних державних будівельних норм здійснено попередній розрахунок необхідної площі приміщень для додаткового розміщення суддів і працівників апарату ВАКС як суду першої інстанції та Апеляційної палати ВАКС (щонайменше 10000 м² та 5000 м² відповідно, враховуючи особливості функціонального призначення будівлі суду, із можливістю облаштування під'їздів, конвойних приміщень, контрольно-пропускного пункту, приміщень чергових підрозділів, пожежного поста тощо).

З метою ефективного вирішення окресленого питання ВАКС неодноразово звертався з відповідними листами до Прем'єр-міністра України, Міністерства економіки України; Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури

України, Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України та інших органів виконавчої влади, Президента Національної академії наук України, Директора-розпорядника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб тощо.

У звітному за результатами опрацювання доручення Кабінету Міністрів України Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та Фондом державного майна України надано пропозиції із приміщеннями для розміщення ВАКС.

Так, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб запропоновано перелік приміщень неплатоспроможних банків, що можуть відповідати висловленим ВАКС критеріям (лист від 10 січня 2024 року № 49-350/24), а саме:

1. жилий будинок за адресою: м. Київ, пр. В. Лобановського, 52 (2 729,4 кв м);
2. нежитловий будинок за адресою: м. Київ, б-р Перова, 28 (1 516,2 кв м);
3. майновий комплекс за адресою: м. Київ, вул. Ризька, 12 (4 017,4 кв м).

Однак, зазначені приміщення не підходять для розміщення ні ВАКС, ні АП ВАКС.

Площа будівлі на бульварі Перова, 28 є занадто малою, відповідно відсутня технічна можливість належного розміщення та організації залів судових засідань, робочих місць суддів та працівників апарату.

Будівлі на проспекті В. Лобановського, 52 та на вулиці Ризькій, 12 є у вкрай незадовільному технічному стані та є непридатними для експлуатації, а їх реконструкція та ремонт займе надто багато часу і не зможе закінчитись до моменту призначення нових суддів ВАКС.

Міністерством інфраструктури України запропоновано передати до сфери управління ВАКС для розміщення суддів та працівників апарату будівлю за адресою: вул. Ділова, 24 та для розміщення АП ВАКС будівлю за адресою: Велика Житомирська, 9. Більш детальне опрацювання приміщення по вул. Діловій, 24 виявило неможливість її використання для розміщення суду, зокрема, у зв'язку з недостатністю площі. Пропозиція передачі будівлі по вул. Велика Житомирська, 9 знята міністерством з посиланням на необхідність використання будівель для заходів, пов'язаних із реалізацією Указу Президента України від 24

лютого 2022 року № 64/2022 (із змінами) «Про введення воєнного стану в Україні».

Фонд державного майна України запропонував розглянути як можливий варіант для розміщення ВАКС:

- корпус № 11 заводууправління у місті Києві на вулиці Сім'ї Хохлових, буд. 8 9264,1 м² (дев'ятиповерхова будівля площею 8269,7 кв м та сховище цивільного захисту (вбудований підвал) площею 994,4 кв м), що перебуває в управлінні Державної судової адміністрації (лист від 19 січня 2024 року № 10-46-1588). Однак у запропонованій будівлі зроблений лише частковий ремонт та його завершення займе багато часу і не встигне завершитися до моменту призначення нових суддів ВАКС. Орієнтовний термін, необхідний для проведення цього ремонту, становитиме від 3 до 5 років. Це зумовлено необхідністю проведення технічного обстеження будівлі, виготовлення проектно-кошторисної документації, отримання всієї необхідної дозвільної документації, забезпечення вчасного та повного фінансування робіт. Додатково на тривалість реалізації проекту можуть впливати погодні умови, особливості логістики будівельних матеріалів, строки проведення тендерних процедур, можливі зміни у законодавстві та інші непередбачувані обставини. Орієнтовна вартість капітального ремонту будівлі складатиме від 416,9 до 509,5 млн грн;

- адміністративна будівля за адресою: м. Київ, проспект Берестейський, 50, розташована у Шевченківському районі міста Київ, що перебуває у господарському віданні Державного видавництва «Преса України» Державного управління справами. Загальна площа будівлі складає 14 619,0 кв м, з яких 1831,6 кв м перебувають в оренді до 21.07.2039 р. у ТОВ «Український імідж», а 9794,86 кв м перебувають в оренді до 14.12.2030 р. в Головному управлінні Пенсійного фонду України в м. Києві. Зазначена адміністративна будівля перебуває у стані значного фізичного зносу та потребує капітального ремонту або комплексної реконструкції. Орієнтовна вартість ремонтних робіт складатиме від 667,8 до 804,0 млн грн, а термін реалізації проекту біля 5 років.

Станом на сьогодні питання лишається не вирішеним з причин, які від ВАКС об'єктивно не залежать, тому робота в цьому напрямку триває, у ВАКС продовжується збір та узагальнення інформації щодо пропонувананих уповноваженими державними органами об'єктів нерухомого майна, підготовка необхідних звернень до відповідних державних органів, опрацювання альтернативних способів об'єднання суддів першої інстанції в одному приміщенні і переміщення Апеляційної палати ВАКС в придатне приміщення.

Задля забезпечення належної організаційної спроможності здійснення правосуддя ВАКС розроблено План першочергових заходів із забезпечення здійснення правосуддя ВАКС у зв'язку зі збільшенням кількості суддів, затверджений наказом ВАКС від 31 січня 2024 року № 1.

3.6. Матеріальне забезпечення

Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» Вищому антикорупційному суду передбачено:

- по загальному фонду бюджету на поточні видатки – 433 087,6 тис. грн, у тому числі: за КПКВК 0851010 – 304 610,0 тис. грн, за КПКВК 0851020 – 128 477,6 тис. грн;

по спеціальному фонду бюджету – 266,0 тис. грн, у тому числі за КПКВК 0851010 – 66,0 тис. грн, КПКВК 0851020 – 200,0 тис. грн.

Відповідно до Закону України від 18.09.2024 № 3978-ІХ "Про внесення до Закону України "Про Державний бюджет України на 2024 рік" щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони" видатки за програмами зменшено на 42 982,0 тис. грн, з них на оплату праці – 34 826,0 тис. грн, у тому числі: за КПКВК 0851010 – на 27 982,0 тис. грн, з них оплата праці – 22 526,0 тис. грн, КПКВК 0851020 – на 15 000,0 тис. грн, з них оплата праці – 12 300,0 тис. грн (призначення додатково 25 суддів ВАКС та працівників апарату першої та апеляційної інстанцій, яке планувалося з 01.07.2024 не відбулося, відповідно бюджетні призначення зменшено за наданими пропозиціями Вищого антикорупційного суду).

Таким чином, уточнений обсяг поточних видатків загального фонду бюджету за бюджетними програмами ВАКС у 2024 році становив 390 105,6 тис. грн: за КПКВК 0851010 – 276 628,0 тис. грн, за КПКВК 0851020 – 113 477,6 тис. грн.

Для забезпечення діяльності ВАКС у 2024 році використано за програмами (касові видатки) – 350 138,3 тис. грн, залишок невикористаних асигнувань загального фонду бюджету становить 39 967,3 тис. грн, у тому числі:

оплата праці (з нарахуваннями) – 32 050,0 тис. грн (призначення додатково 25 суддів ВАКС та працівників апарату, яке планувалося з 01.07.2024 не відбулося, відповідно бюджетні призначення не використані);

оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 1 144,5 тис. грн (залишок асигнувань після розрахунків з постачальниками послуг та дотримання режиму економії енергоспоживання);

інші поточні видатки – 6 772,8 тис. грн (залишок утворився після оплати відповідних товарів і послуг та за рахунок оптимізації витрат для забезпечення пріоритетних потреб і належної роботи в умовах правового режиму воєнного стану, а також через залучення міжнародної технічної допомоги).

За спеціальним фондом бюджету на покриття видатків за програмами затверджено (з урахуванням змін) – 12 237,0 тис. грн, використано (касові видатки) – 2 075,0 тис. грн, залишок невикористаних асигнувань – 10 162,0 тис. грн (призначення додатково 25 суддів ВАКС та працівників апарату першої та апеляційної інстанцій, яке планувалося з 01.07.2024 не відбулося, відповідно бюджетні призначення, передбачені для облаштування додаткових робочих місць та забезпечення інших офісних потреб, не використані).

У рамках співробітництва з міжнародними організаціями та їх проектами ВАКС у 2024 році отримав міжнародну технічну допомогу на загальну суму 1 543,6 тис. грн, у тому числі за КПКВК 081010 – 955,9 тис. грн, за КПКВК 0851020 – 587,7 тис. грн.

3.7. Проведення аудиту відповідності

У 2024 році, вперше за 5 років діяльності суду, Рахункова палата провела аудит відповідності, який охоплював 2019–2023 роки та 9 місяців 2024 року, а з

окремих питань – більш тривалий період. Рахункова палата досліджувала питання щодо передумов створення та функціонування ВАКС, стану виконання завдання зі здійснення судочинства та стану забезпечення фінансовими, матеріально-технічними й кадровими ресурсами.

Після завершення аудиту Рахунковою палатою складений Звіт про результати аудиту відповідності на тему «Забезпечення діяльності Вищого антикорупційного суду», затверджений рішенням Рахункової палати від 19.12.2024 № 58-2. Зі Звітом можна ознайомитися за посиланням https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2024/58-2_2024/Zvit_58-2_2024.pdf.

Коротко про основні висновки, зроблені Рахунковою палатою за результатами проведеного аудиту за напрямками:

1) здійснення судочинства

За п'ять років ВАКС розглянув понад 46 тис. справ та матеріалів у першій інстанції та 4,7 тис. – в апеляційній, проте значна частина справ залишається нерозглянутою понад рік. Так, за період 2020 – I півріччя 2024 року у першій інстанції цей показник становить 35–49%, в апеляційній – 3–16 %. Крім того, у першій інстанції станом на I півріччя 2024 року було 10 справ, розгляд яких триває понад три роки.

Затягування розгляду справ спричинено кадровим дефіцитом, нормативними обмеженнями та об'єктивними факторами такими, як пандемія COVID-19 та воєнний стан.

2) фінансове та матеріально-технічне забезпечення

Результати аудиту засвідчили, що рівень фінансового забезпечення ВАКС протягом періоду, охопленого аудитом, поступово зростає. У 2024 році показник забезпечення досяг 99 %, що дало змогу ефективно виконувати завдання та реалізовувати повноваження. За 2019– 2023 роки та 9 місяців 2024 року ВАКС використав 1,64 млрд грн бюджетних коштів, з яких 88 % спрямували на оплату праці та нарахування. Водночас обмеження суддівської винагороди, встановлені у державному бюджеті з 2020 року, призводять до вимушених додаткових виплат

ВАКС на компенсацію суддям недоплаченої їм винагороди на підставі судових рішень.

Уряд не забезпечив ВАКС належними приміщеннями. Будівлі, в яких працюють судді та співробітники апарату, не відповідають державним будівельним нормам і створюють перешкоди для виконання судом своїх повноважень. Так, на час проведення аудиту судді та працівники апарату суду розміщувалися в трьох різних приміщеннях, два з яких є тимчасовими. Четверте приміщення ВАКС є непридатним для використання та потребує реконструкції.

Завдяки міжнародній технічній допомозі та закупівлям, здійсненим ВАКС, вдалося облаштувати робочі місця, зали судових засідань і забезпечити працівників сучасною технікою.

Автоматизація процесів судочинства шляхом впровадження у ВАКС підсистем ЄСІТС та інтеграції системи досудового розслідування «іКейс» є кроком до підвищення ефективності судових процесів. Водночас недоліки у цих системах знижують оперативність розгляду справ.

3) кадрове забезпечення

Однією з ключових проблем ВАКС є недостатня кількість суддів. Фактично здійснюють правосуддя лише 37 суддів, хоча штатна чисельність — 63. Дана обставина та тривалі конкурси на зайняття вакантних посад призводить до збільшення часу розгляду справ та накопичення незавершених проваджень.

Аудитори наголосили, що така ситуація створює ризик невиконання плану Ukraine Facility, яким, зокрема, передбачено збільшити в I кварталі 2025 року штатну чисельність суддів ВАКС на 60 %, апарату – на 40 %.

Відсутність затвердженої стратегії розвитку ВАКС не дає змоги визначати довгострокові пріоритети та вчасно реагувати на виклики сьогодення.

Рекомендації Рахункової палати спрямовані на розв'язання ключових проблем у діяльності ВАКС, зокрема:

- укомплектованість штату суддів і персоналу;
- поліпшення умов праці;
- удосконалення ІТ-рішень для прискорення судочинства;

- розроблення стратегії розвитку ВАКС;
- виконання заходів Державної антикорупційної програми, що спрямовані на вдосконалення правосуддя через впровадження нових механізмів боротьби з корупцією.

Проведений аудит був прикладом ефективної взаємодії Рахункової палати та Вищого антикорупційного суду.

Задля впровадження наданих аудиторами рекомендацій, у ВАКС розроблений План заходів на виконання рекомендацій Рахункової палати, затверджений наказом ВАКС від 10.01.2025 № 3.

На засіданнях Робочої групи з питань координації управління ризиками, відповідно до завдань, визначених Положенням про Робочу групу, затвердженим наказом ВАКС від 29.11.2024 № 52 було затверджено План діяльності Робочої групи у ВАКС на 2025 рік (далі - План) (протокол від 30.12.2024 № 1); проведено і затверджено оцінку поточного стану внутрішнього контролю, де був проведений аналіз мети і цілі діяльності ВАКС, бюджетних програм, організаційної структури, схеми делегування повноважень і обов'язків, підзвітності, визначено перелік загальних і функціональних операцій і процесів у діяльності ВАКС (протокол від 31.01.2025 № 2); створено і погоджено перелік заходів контролю для реагування на ідентифіковані та оцінені ризики у діяльності ВАКС (протокол від 10.03.2025 № 3); проведено аналіз внутрішнього середовища як основного елемента системи внутрішнього контролю ВАКС (протокол від 13.03.2025 № 4).

Також, у ВАКС розпочато формування кадрового резерву працівників апарату ВАКС. Так, наказом ВАКС від 11.03.2025 № 152/к оголошено добір кандидатів для включення до кадрового резерву на 110 вакантних посад, який використовуватиметься для оперативного й невідкладного заповнення вакансій для забезпечення роботи новопризначених суддів.

3.8. Безпека суддів

Протягом звітної періоду ВАКС проведено ряд робочих зустрічей з представниками Служби судової охорони, спрямованих на належне забезпечення

безпекових гарантій суддів, передбачених Законом України «Про Вищий антикорупційний суд».

IV. Підтримання кваліфікації та підвищення професійного рівня суддів

У 2024 році для суддів ВАКС організовано навчання і тренінги для закріплення та оновлення необхідних знань, вмінь, навичок, а також вивчення новітнього міжнародного досвіду судочинства. Всі судді ВАКС пройшли щорічну підготовку з підвищення кваліфікації за програмою для суддів ВАКС та отримали відповідні сертифікати.

Найбільша частина організованих для суддів навчань припадає на Національну школу суддів України. Крім того, Академією фінансового моніторингу організовано курс «Запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». Також судді ВАКС, за ініціативи Асоціації адвокатів України взяли участь у онлайн-заході щодо впровадження електронної системи управління справами – іКейс.

У звітному періоді судді ВАКС брали участь у закордонних навчальних візитах:

- у семінарах, організованих Ініціативою з повернення вкрадених активів (StAR)/Світовим банком (Варшава, Республіка Польща);
- у заході з обміну найкращими практиками рішень щодо цивільної конфіскації, організованому Міжрегіональним дослідницьким інститутом з питань злочинності та правосуддя ООН в рамках проекту «Підтримка країн Східного партнерства ЄС у посиленні повернення активів» (Єреван, Республіка Вірменії);
- у тренінгах/семінарах з фінансових розслідувань та повернення активів, організованих Міжнародним центром з повернення активів (ICAR) Базельського інституту управління в рамках навчальної програми «Підтримка зусиль України в боротьбі з корупцією та поверненні активів», що фінансується Швейцарським агентством розвитку та співробітництва (SDC) в Україні (Люблін, Республіка Польща);

- у спеціальній навчальній сесії для тренерів, організованій Міжнародним центром з повернення активів (ICAR) Базельського інституту управління в рамках навчальної програми «Підтримка зусиль України в боротьбі з корупцією та поверненні активів», що фінансується Швейцарським агентством розвитку та співробітництва (SDC) в Україні (Люблін, Республіка Польща);

- у тренінгах: «Стільниковий зв'язок та аналіз даних на цифрових носіях», організованому Антикорупційною ініціативою ЄС в Україні (EUACI) та «Цифрові докази для суддів та прокурорів» (Будапешт, Угорщина);

- у тренінгу з питань застосування угод про визнання винуватості, організованому Інститутом CEELI (Прага, Чеська Республіка) та тренінгу для українських суддів та адвокатів, організованому Інститутом CEELI (Прага, Чеська Республіка);

- в українсько-німецькій зустрічі з питань боротьби з корупцією в Німецькій академії суддів з метою підвищення кваліфікації з питань боротьби з корупцією,

а також у національних заходах:

- у тренінгу «Стільниковий зв'язок та аналіз даних на цифрових носіях», організованому Антикорупційною ініціативою ЄС в Україні (EUACI) з питань видів, структури та складових стільникового зв'язку; аналізу білінгових даних; способів аналізу інформації та програм обміну повідомленнями на стільниковому (мобільному) терміналі; видів технічних звітів фахівців (експертів); дослідження інформації на цифрових носіях (02.08.2024);

- у науково-практичному семінарі за участю представників ККС ВС, НАБУ, САП, адвокатів, науковців та експертів IDLO, на якому відбулася презентація Настанов щодо кваліфікації та розмежування складів кримінальних правопорушень, передбачених статтями 191 та 364 КК України, напрацьованих на виконання пунктів 13.1, 13.2 Рекомендацій, наданих за результатами технічної оцінки НАБУ (15.01.2025). Суддею АП ВАКС Дмитром Михайленком було проаналізовано судову практику у справах за статтями 191 і 364 КК України та наголошено на неоднозначності підходів у рішеннях судів.

V. Зовнішні комунікації

На виконання вимог статті 11 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та заходів, визначених Комунікаційною стратегією ВАКС на 2023-2024 роки, затвердженою рішенням зборів суддів ВАКС від 06 квітня 2023 року № 2, суд забезпечує гласність і відкритість судового процесу й оперативно інформує громадськість і засоби масової інформації про свою діяльність.

Дотримуючись принципів Комунікаційної стратегії ВАКС упродовж 2024 року на своїй сторінці на ресурсі Судової влади України ВАКС розмістив 335 пресрелізів про роботу суду, на сторінці ВАКС у мережі YouTube здійснено 707 трансляцій судових засідань, на сторінці у Фейсбук та Телеграм каналі ВАКС – 1062 публікації. Крім того, для інформування громадськості про роботу суду створено канал ВАКС у месенджері WhatsApp (14.11.2024), де дублюється вся актуальна інформація. На новому сайті ВАКС щотижня оновлюється статистична інформація.

Виконуючи завдання Комунікаційної стратегії, ВАКС також долучився:

- *до освітньої місії* – у звітному періоді ВАКС провів 22 екскурсії, на яких судді-спікери та керівник апарату розповідали молоді про роботу суду; у приміщенні ВАКС на проспекті Берестейському, 41 пройшов фінальний раунд II Національних дебатів з кримінального права імені Юлії Шевченко; ВАКС виступив партнером Всеукраїнського антикорупційного муткорту;

- *до наукової діяльності* – ВАКС провів конкурс наукових робіт до п'ятиріччя своєї діяльності та відзначив переможців конкурсу;

- *до благодійних заходів* – судді та працівники апарату ВАКС постійно долучаються до донації крові в Київському військовому госпіталі; команда ВАКС взяла участь у благодійних турнірах з футболу та з баскетболу «ПравоЗАХИСНИКИ»; ВАКС взяв участь у другому благодійному турнірі інтелектуальних ігор «Весняний кубок», організований НАБУ для підтримки Сил оборони України; традиційно команда ВАКС взяла участь у щорічному пробігу під каштанами;

- до привітань із національними та професійними святами - ВАКС у соцмережах вітає зі святами. Судді та працівники апарату Вищого антикорупційного суду долучилися до написання Радіодиктанту національної єдності-2024;

- ВАКС вчергове став партнером проведення VI National Anticorruption Moot Court Competition, який організує ELSA Kyiv; у приміщенні ВАКС був проведений II муткорт із суддівської етики.

ВАКС організував та провів конференцію «5 років ВАКС: від ідеї до спроможності».

9 жовтня 2024 року ВАКС презентував монографію «Становлення антикорупційної юстиції в Україні». Її авторами стали судді першої інстанції: Олексій Кравчук, Сергій Мойсак, Інна Білоус, Андрій Біщук, Тетяна Криклива, Віталій Крикливий, Євген Крук, Віра Михайленко, Катерина Сікора, Олена Танасевич, Тимур Хамзін, судді Апеляційної палати ВАКС – Микола Глотов, Дмитро Михайленко, Ігор Панаїд, а також керівник апарату ВАКС Богдан Крикливенко. Монографію присвячено 5 річниці роботи інституції.

Судді ВАКС і працівники апарату постійно запрошуються і беруть участь у науково-практичних заходах в якості доповідачів або учасників. Зокрема, протягом звітного періоду судді та працівники апарату ВАКС взяли участь у:

- Всеукраїнському круглому столі: «Санкції і їх роль у відновленні України: питання ефективності національних правових механізмів»;
- заході «Інвестиційні претензії, що виникли внаслідок російської агресії: меч і щит для України» з питань обговорення проблематики стягнення російських активів і майна в Україні;
- VI Міжнародному кримінально-правовому форумі на сесії «Кримінальна юстиція: виклики воєнного часу»;
- заході Anticor з лекцією на тему: «Підсудність ВАКС. Підслідність та підсудність злочинів в оборонній сфері»;
- I Форумі з антикорупційного права;
- експертній дискусії «Боротьба з корупцією в Україні: прогрес на шляху

до членства в ЄС»;

- Міжнародній науково-практичній конференції;
- конференції з Є-Декларування;
- круглому столі «Необґрунтовані активи: виклики правозастосування»;
- II Антикорупційному форумі з питань досягнень та викликів в роботі

Вищого антикорупційного суду;

- круглому столі «Правосуддя майбутнього: добір та призначення суддів»;
- Міжнародній науково-практичній конференції із цивільного судочинства;
- XIV Всеукраїнській школі з кримінального права та процесу;
- II White-collar crime Forum;
- VII Київського полілогу;
- конференції «На зламі історії. Шлях до справедливості для жертв війни»;
- круглого столу «Право на справедливий суд у кримінальному

провадженні»;

- конференції з питань відновлення України;
- XII Міжнародному судово-правовому форумі;
- міжнародній конференції «Комунікація судової влади: єдиний голос як інструмент для розбудови довіри»;

• проєкті "Wave of possibilities. Хвиля 1-2. Категорія: органи державної влади";

• Міжнародному симпозіумі з економічних злочинів в Університеті Кембриджу;

- VIII Харківському міжнародному юридичному форумі;
- XI Конференції з кримінального права та процесу;
- конференції «Становлення та розвиток інституту викривання в кримінальному провадженні: успіхи та виклики»;

- II Legal Anti-Corruption Forum;
- XIII Судовому форумі

VI. Міжнародне співробітництво

6.1. Розвиток організаційної діяльності ВАКС здійснюється на засадах сталого міжнародного співробітництва, а міжнародне партнерство є одним із засадничих принципів діяльності суду.

Упродовж 2024 року ВАКС, у якості реципієнта та бенефіціара, реалізовував проєкти міжнародної технічної допомоги:

- спільно з Відділом правоохоронних питань Посольства Сполучених Штатів Америки «Розвиток організаційної спроможності Вищого антикорупційного суду щодо ефективного здійснення судочинства»;

- спільно з Міністерством закордонних справ Данії «Антикорупційна ініціатива ЄС в Україні, фаза II» (до 08.07.2024); «Антикорупційна ініціатива Європейського Союзу в Україні (EUACI) - Фаза III» (від 01.01.2024);

- спільно з ОБСЄ «Підтримка Верховного суду та вищих судів у реалізації судової реформи та забезпеченні доступу до правосуддя в умовах війни».

У період з 10 по 18 лютого 2024 року судді ВАКС, за підтримки Відділу з правоохоронних питань Посольства США в Україні, взяли участь у тренінгу на тему «Цифрові докази для суддів та прокурорів», який проведено Міжнародною правоохоронною академією (PLEA) у м. Будапешт (Угорщина).

У жовтні 2024 року судді ВАКС, за підтримки Відділу з правоохоронних питань Посольства США в Україні, взяли участь у навчальному візиті до міст Вашингтона та Нью-Йорка (США) для ознайомлення зі змагальною системою кримінального судочинства США.

Упродовж 2024 року в рамках проєкту «Антикорупційна ініціатива ЄС в Україні, фаза II», в межах компоненту «Розвиток спроможностей щодо стратегічного планування, управління менеджменту, а також адміністративного та судового менеджменту» проєкту EUACI: у лютому підтримала щорічне навчання суддів ВАКС; організувала тренінг для суддів ВАКС зі стресостійкості; у квітні – зустріч з судьями у форматі таск форс, захід для суддів ВАКС, спрямований на підтримку фізичного та ментального здоров'я; у травні – тренінг для суддів та

працівників ВАКС з аналізу фінансової звітності та ідентифікації податкової оптимізації.

Також EUACI забезпечила переклади міні-біографій та резюме кандидатів на посади ГРМЕ, проекту заяви члена ГРМЕ про відповідність вимогам законодавства, актуалізацію англійського тексту Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» (з урахуванням прийнятих змін), а також переклад законопроекту щодо протидії зловживанням процесуальними правами у кримінальному процесі, та фінансувала переклад процесуальних документів суду та послідовний усний переклад під час судових засідань на необхідні іноземні мови.

У березні 2024 року EUACI підтримала участь 3 представників ВАКС у Глобальному Форумі ОЕСР з питань антикорупції та доброчесності (26-27 березня); у червні EUACI підтримала участь Голови ВАКС в Конференції з відновлення України в Берліні (11-12 червня).

У рамках реалізації проекту «Антикорупційна ініціатива Європейського Союзу в Україні (EUACI) - Фаза III», в межах компоненту «Підвищення кваліфікації суддів та працівників апарату ВАКС» EUACI: у серпні 2024 року організувала тренінг з аналізу телекомунікаційних даних; у грудні 2024 року організувала 2 тренінги з управління конфліктами для правників апарату та підтримала участь 3 суддів ВАКС в Українсько-німецькому заході з питань боротьби з корупцією в Німецькій академії суддів у м. Вустрау (у період з 11 по 16 листопада 2024 року) шляхом часткового покриття логістичних витрат.

У межах проекту «Підтримка Верховного суду та вищих судів у реалізації судової реформи та забезпеченні доступу до правосуддя в умовах війни», 09 жовтня 2024 року, за сприяння ОБСЄ, видано монографію «Становлення антикорупційної юстиції в Україні».

28 листопада 2024 року ОБСЄ спільно з ПРООН, Офісом РС в Україні, проектом ЄС «Pravo-Justice», Міжнародним фондом «Відродження», Антикорупційною ініціативою ЄС в Україні, JustGroup та у партнерстві з

Верховним Судом, ВАКС, Офісом Генерального Прокурора та НАБУ проведено JustConf-2024 «Здоровий глузд в дії».

07 червня 2024 року ОБСЄ спільно з Верховним Судом, Вищою радою правосуддя, ВАКС та Інститутом держави і права ім. В.М. Корецького НАН України організовано та проведено VII Київський полілог «Українська антикорупційна правова платформа: забезпечення права на справедливий суд».

Крім того, в рамках представництва та співробітництва із міжнародними організаціями проведено зустрічі із Спеціальним представником – координатором проєктів ОБСЄ в Україні та Надзвичайним і Повноважним Послом Японії в Україні.

6-7 листопада 2024 року голова ВАКС взяла участь в третьому засіданні Антикорупційної робочої групи для України (Anti-Corruption Task Force for Ukraine - ACT for Ukraine), яке відбулося в Токіо (Японія) за підтримки Міністерства юстиції Японії і об'єднало партнерів із країн G7 та міжнародних організацій задля зміцнення антикорупційних ініціатив в Україні.

6.2. В рамках євроінтеграційних заходів у 2024 році ВАКС виступав одним з органів, залучених до роботи за переговорним кластером 1 «Основи процесу вступу до Європейського Союзу»: переговорного розділу 23 «Судова влада та основоположні права»; переговорного розділу 24 «Юстиція, свобода та безпека» та «Функціонування демократичних інституцій».

Так, у рамках 23 переговорного розділу «Судова влада та основоположні права» ВАКС залучений як співвиконавець блоку «Антикорупційна політика».

У межах підготовки презентаційних матеріалів до двосторонньої зустрічі України та Європейської Комісії щодо здійснення скринінгу відповідності законодавства України праву ЄС за 23 переговорним розділом ВАКС: визначено експертів, відповідальних за підготовку матеріалів за даним напрямком; підготовлено та направлено інформаційні матеріали щодо роботи ВАКС (до НАЗК, Міністерства юстиції України); участь в імітаційних засіданнях групи «Антикорупційна політика» з іноземними експертами для огляду проєкту презентації; підготовлено та направлено до НАЗК матеріали для відповідей на

письмові запитання Єврокомісії («Запитальник для збору інформації щодо прогресу за Розділом «Боротьба проти корупції») для формування Європейською Комісією «Індивідуального річного звіту: прогрес за всіма критеріями членства».

У вересні 2024 року ВАКС взято участь у двосторонній зустрічі України та Європейської Комісії за підрозділом «Боротьба з корупцією» 23 переговорного розділу з метою представлення позиції ВАКС.

За результатами двосторонньої зустрічі ВАКС: підготовлено інформаційні матеріали, взято участь в організаційних засіданнях робочої групи та зустрічах з представниками Європейської Комісії з питань розробки проекту Дорожньої карти за сферою «Верховенство права» 23 переговорного розділу.

Крім того, у рамках переговорних розділів «Функціонування демократичних інституцій» та «Юстиція, свобода та безпека» ВАКС виступав як співвиконавець низки підрозділів, що стосувались антикорупційного напрямку. За даним напрямком ВАКС: визначено експертів, відповідальних за підготовку матеріалів; взято участь у нарадах та засіданнях робочих груп з підготовки матеріалів до двосторонніх зустрічей; направлено інформаційні матеріали для підготовки проєктів презентацій.

У жовтні 2024 року ВАКС взяв участь у двосторонній зустрічі за підрозділом «Функціонування демократичних інституцій» з метою представлення позиції ВАКС.

За результатами двосторонньої зустрічі ВАКС надано письмові відповіді на додаткові питання Європейської Комісії.

6.3. Законом України від 06.06.2024 № 3786-IX ратифіковано Рамкову Угоду між Україною та ЄС щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування ЄС для України, згідно з інструментом Ukraine Facility. Розділом 4 Ukraine Facility Plan (далі – План) передбачено порядок реформ для антикорупційної інфраструктури на 2024 – 2027 роки, зокрема, в частині оновлення Кримінального та Кримінального процесуального кодексів для підвищення ефективності та результатів у справах про корупцію, та збільшенні людських ресурсів (кадрів). З

метою підвищення інституційної спроможності ВАКС в Плані передбачено збільшення штатної чисельності суддів ВАКС на 60%, апарату ВАКС на 40%.

12 лютого 2024 року ВАКС листом № 03.12-19/17/24 звернувся до ДСА з проханням затвердити структуру та штатну чисельність ВАКС з урахуванням збільшення кількості суддів та працівників апарату. 15 лютого 2024 року ДСА затвердила структуру та штатну чисельність ВАКС з урахуванням збільшення кількості суддів та працівників апарату, в кількості 477 штатних одиниць (63 посади судді, 414 посад працівників апарату), що була введена в дію з 01 липня 2024 року.

6.4. В рамках євроінтеграційних заходів та за результатами двосторонніх зустрічей в межах 23 переговорного розділу «Судова влада та основоположні права» ВАКС, як один зі співвиконавців долучився до розроблення проєкт Дорожньої карти за сферою «Верховенство права», за участю представників Європейської Комісії. Даним проєктом визначено, положення, що стосуються ВАКС:

1) Забезпечення заповнення вакантних посад суддів ВАКС за участю ГРМЕ з метою добору професійних та добросовісних кандидатів. Забезпечення заповнення вакантних посад додаткового адміністративного персоналу ВАКС найфаховішими кандидатами.

2) Надання ВАКС достатніх фінансових ресурсів для забезпечення конкурентного рівня заробітної плати та підтримання мотивації працівників.

3) Забезпечення ВАКС як суду першої інстанції та Апеляційної палати ВАКС належними постійними приміщеннями.

4) Розроблення та подання до Верховної Ради України законопроєкту, спрямованого на забезпечення одноосібного розгляду суддею ВАКС цивільних та адміністративних справ.

5) Розроблення та подання до Верховної Ради України законопроєкту, який врегулює питання процесуальних зловживань і затягувань у кримінальних провадженнях, у тому числі у корупційних справах високого рівня.

б) Впровадження комплексної стратегії забезпечення ефективного розгляду справ ВАКС та скорочення кількості нерозглянутих справ.

6.5. Пунктом 69 Меморандуму про економічну та фінансову політику (План заходів з реалізації Україною зобов'язань у рамках Листа про наміри Уряду України та Національного банку України від 24.12.2024, положень Меморандуму про економічну та фінансову політику), передбачено зобов'язання України щодо ВАКС: «Ми розпочали процес висування та призначення нових членів Громадської ради міжнародних експертів (ГРМЕ), яка здійснюватиме перевірку кандидатів на 24 нові вакансії до Вищого антикорупційного суду (ВАКС) як у першій (15 вакансій), так і в апеляційній (9 вакансій) інстанціях. У листопаді було прийнято закон про продовження мандату ГРМЕ з метою завершення поточного процесу відбору на всі 24 вакансії суддів ВАКС. Ми забезпечимо відкритий та конкурсний відбір на ці нові вакансії та належне забезпечення їхніх кадрових та офісних потреб».

У межах виконання пункту 69 Меморандуму ВАКС у 2024 році здійснювалось постійне та своєчасне звітування про стан виконання (2 рази на місяць). У кожному звіті ВАКС наголошувалося на тому, що починаючи зі створення, одним з найбільших викликів у роботі суду залишається проблема забезпечення належними приміщеннями. Дане питання є винятково актуальним у зв'язку зі збільшенням чисельності суддів ВАКС та оголошенням конкурсу на зайняття відповідних вакантних посад суддів.